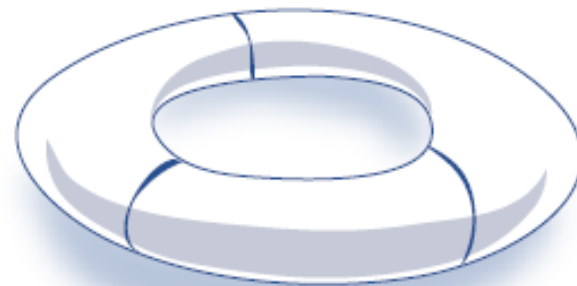

**BÍLÝ
KRUH
BEZPEČÍ**

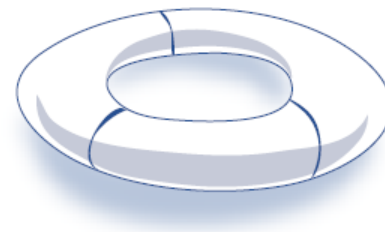

SEMINÁŘ PrF MU

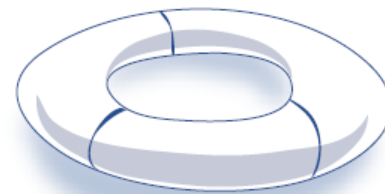
VIKTIMOLOGIE

20.2.2020

KDO?

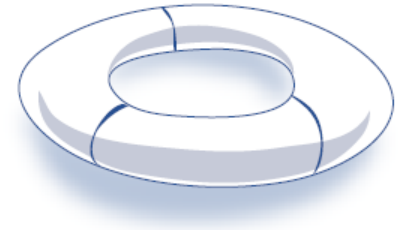

- sdružení pro pomoc obětem trestných činů
- vznik – 1991, Brno - 1996
- v současné době 9 poboček po celé ČR
  - Praha,
  - Plzeň,
  - Pardubice,
  - Liberec
  - Brno,
  - Olomouc,
  - Ostrava
  - Č.Budějovice
  - Jihlava
- dobrovolníci BKB:
  - více než 350 dobrovolníků v ČR
  - věkový průměr 35 let
- provoz nonstop linky pro oběti

Slovinská 41
Brno – Kr. Pole

Základní služba: poradenství

- ✓ Právní + psychologické (krizová intervence)

Služby pro zvlášt' zranitelné oběti (ZZO):

- ✓ případový manažer (podání, příprava + doprovody k výsledkům)
- ✓ terapeutický program
- ✓ víkendový pobyt
- ✓ zprostředkování finanční pomoci z NFFV

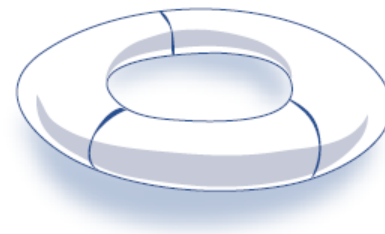
Nestandardní služby:

- ✓ Poskytování služeb mimo poradnu (nemocnice apod.)

Preventivní činnost (přednášky, publikace, projekty...)

Legislativní podněty (z. o peněžité pomoci, z. na ochranu před DmN, novela tr.řádu - 44a, tr.zákoník 354)

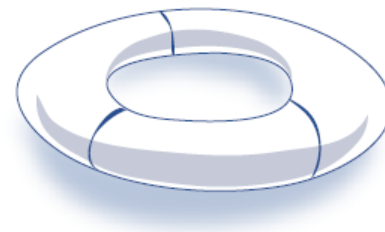
JAK?

Klient má právo zůstat **v anonymitě**.

Služby jsou poskytovány:

- **bezplatně**;
- **odborně** - vždy vysokoškolsky vzdělaní dobrovolníci (právo + psychologie), interní výcviky;
- **diskrétně** (mlčenlivost);
- v případě potřeby i **opakovaně**;
- se zaměřením na klientovy potřeby
- **limitovaně** – BKB např. nejedná za klienta (nezastupuje jej), nesepisuje podání, nevystavuje potvrzení atd.

Cílová skupina

- Primární: oběti a svědkové trestné činnosti
- Sekundární: osoby obávající se možného TČ, osoby blízké obětem, pomáhající profese

Informace o klientech BKB:

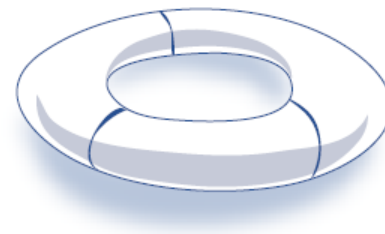
- **76%** ženy
- **35%** klientů v doprovodu
- **14%** klientů – příbuzní obětí

Struktura klientů:

- Domácí násilí dříve **50%**
- Domácí násilí nyní **25%**
- Současný fenomén - **stalking**

Statistika

BKB Brno v 2017

Osobní konzultace

161 klientů – z toho

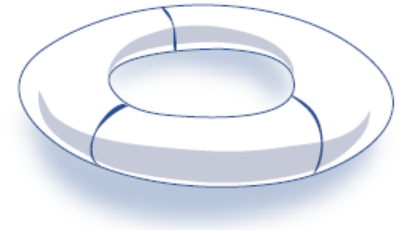
- 139 žen
- 32 mužů

339 osobních konzultací - z toho

- 292 žen
- 47 mužů

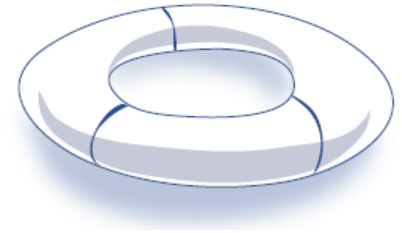
**BÍLÝ
KRUH
BEZPEČÍ**

Výskyt TČ v ČR

Oficiální statistické údaje PČR

Kolik TČ bylo spácháno v ČR v roce 2017?

202.303

Kolik z toho představují majetkové TČ?

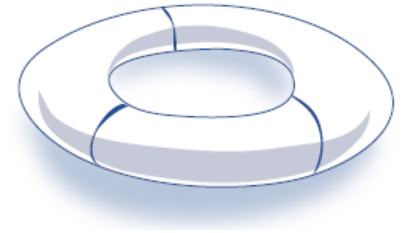
108.497

Kolik z toho představují násilné TČ?

13.672

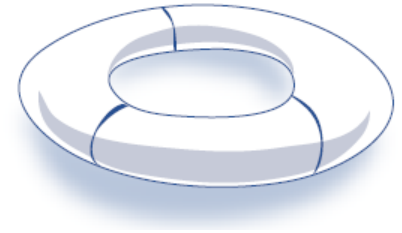
Kolik z toho představují mravnostní TČ?

2.363

- Jaký jsou nejfrekventovanější TČ?
  - 66.101 - krádež prostá (objasněno 25,84%)
  - 10.192 – poškození cizí věci (25,59%)
  - 9.740 – maření výkonu soudního rozhodnutí (94,74%)
  - 8.979 – zanedbání povinné výživy (99,81%)
  - 8.038 – ohrožení pod vlivem návykové látky (93,7%)

Vraždy

Kolik bylo v roce 2017 spácháno vražd?

146

Kolik z nich bylo objasněno?

94,52%

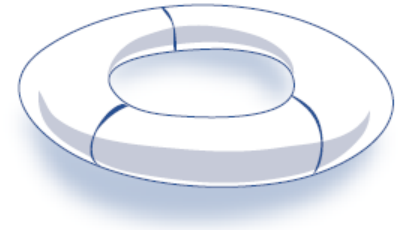
Kolik z toho spácháno v JmK?

12

Kolik z toho spácháno v Brně?

6

Znásilnění

- Kolik TČ znásilnění bylo spácháno v ČR?

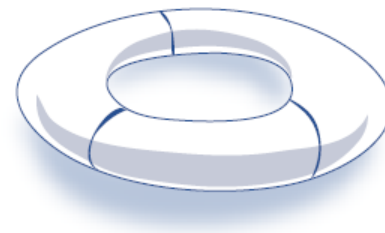
598

- Kolik z nich bylo objasněno?

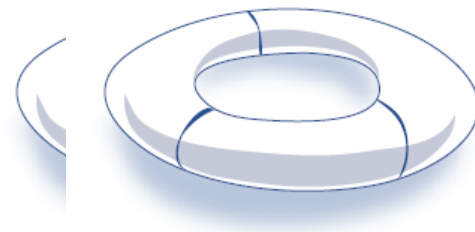
70%

BÍLÝ
KRUH
BEZPEČÍ

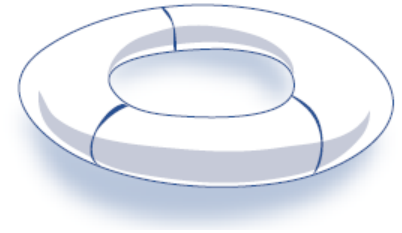
Potřeby obětí TČ

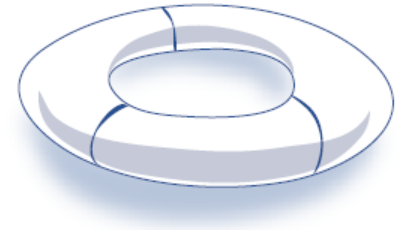
• Jaké potřeby má oběť TČ?

- ✓ Bezpečí
- ✓ Podpora
- ✓ Informace
- ✓ Respekt

Naše zjištění

1. trestným činem to teprve začíná
2. faktory ovlivňující PTSP
  - previktimní osobnost
  - průběh činu
  - vše, co se děje po činu
3. kritická stadia
  - Bezprostředně po činu
  - Po ukončení hospitalizace (návrat)
  - U soudu
4. největší trauma prožívají
  - pozůstalí
  - oběti násilných a sexuálně motivovaných tr. činů

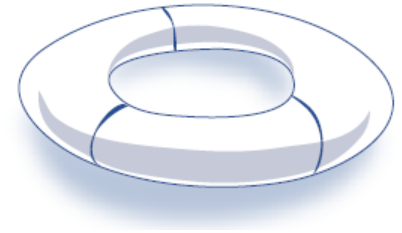

Potřeby obětí znásilnění

(dotazníkové šetření mezi klienty BKB)

1. Hlavní potíže obětí
2. Očekávaná pomoc
3. Co bylo pro oběti nejvíce zraňující

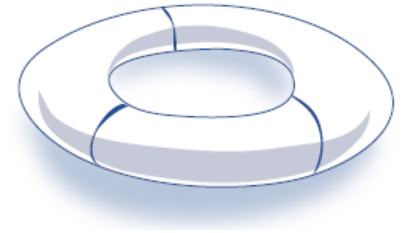

1. Hlavní potíže obětí znásilnění

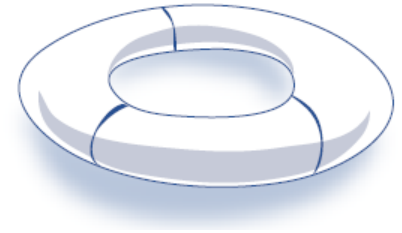
- Chování
- Vztahy
- Zdraví
- Pocity

Chování

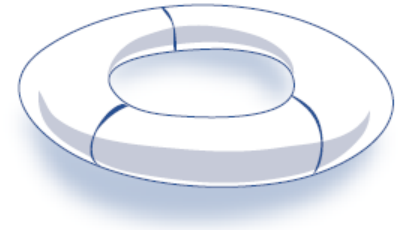

- Ztráta pocitu bezpečí a důvěry
- Strach z lidí
- Nedůvěra k mužům
- Ztráta sociálních vazeb
- Uzavření se do sebe
- Obava z nových životních situací
- Ztráta sebedůvěry, pocity méněcennosti
- Mnohdy až neschopnost vykonávat původní profesi, spojené se ztrátou zaměstnání, změnou bydliště

Vztahy

- Problémy a neschopnost v navazování nových vztahů, hlavně s muži a ztráta důvěry k nim
- Narušení stávajících partnerských vztahů
- Narušení rodinných vztahů

Fyzické

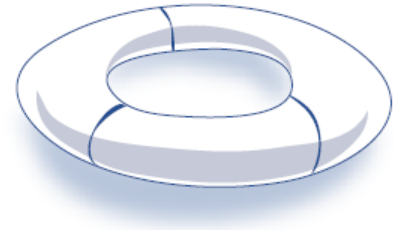
Nespavost, noční můry, špatné sny, bolesti v oblasti pánve, břicha, nohou, žaludeční problémy odpor k vlastnímu tělu (pocit pošpinění)

Psychické

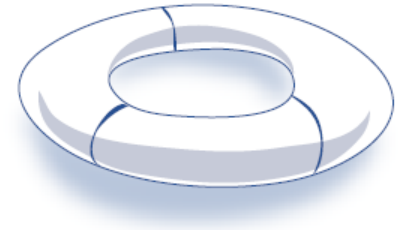
nesoustředěnost, podrážděnost, výkyvy emocí, úzkostné stavy, strach a obavy, smutek (v některých případech sebepoškozování)

Psychické problémy u partnera

Pocity

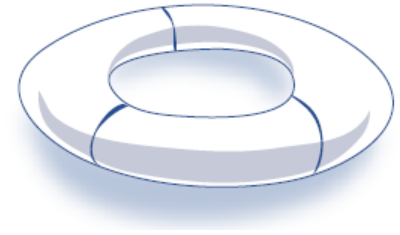
- Pocity viny, sebeobviňování, výčitky
- Stud, ponížení (obzvláště u těch, které pachatel ponižoval slovy a praktikami)
- Strach z lidí, z mužů, ze tmy
- Strach a obavy, že uvidí nebo potká pachatele
- Pocit bezmoci

2. Očekávaná pomoc

- Psychologická podpora a poskytnutí psychoterapie
- Informace o trestním řízení
- Doprovod k úkonům trestního řízení
- Návrat do života

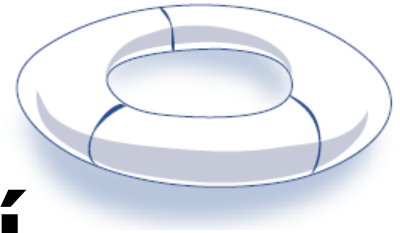
Psychická pomoc a psychoterapie

- Potřeba bezpečí, lidského přístupu, akceptace, možnost ventilace emocí
- Ošetření strachu, ujištění, že oběť je „normální“
- Zbavení se pocitů viny
- Stabilizace stavu
- Poskytnutí psychoterapie zacílené na konkrétní problémy oběti

Výsledky výzkumu: očekávaná pomoc a poskytovaná pomoc BKB se shodují

Informace o trestním řízení

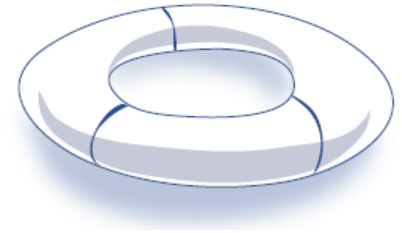

- Právní poradenství
  - informace o trestním řízení a orientace v TŘ
  - informace o dalších možnostech podpory

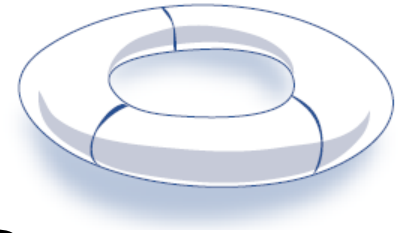
Praxe: nízké právní vědomí veřejnosti

Doprovod k úkonům TŘ

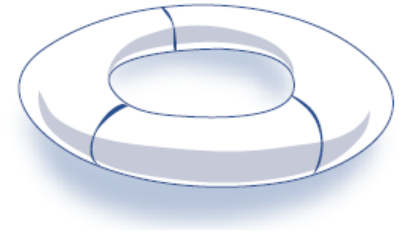

- Důvěrník
- Zmocněnec
- Pomoc při zpracování nároku na náhradu škody a žádosti o výpověď před soudem bez přítomnosti obžalovaného

Návrat do života

- Podpora a pomoc při řešení osobních záležitostí
- Podpora a pomoc při řešení bydlení, nástupu do práce
- Pomoc při řešení situace ve škole

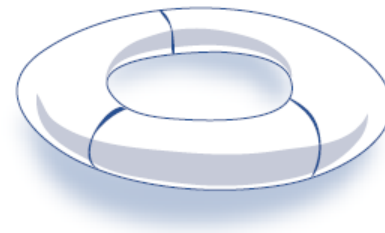

3. Co bylo pro oběti nejvíce zraňující po TČ

Reakce rodiny a okolí

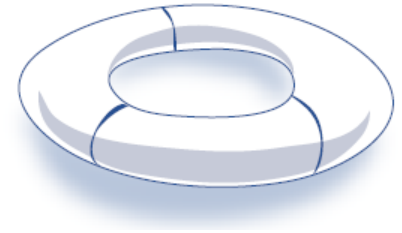
Reakce profesionálů

Reakce okolí a rodiny

- Nepochopení rodiny a okolí
- Dramatizace důsledků při nahlášení TČ na další život oběti
- Odsouzení a reakce lidí v blízkém okolí, obviňování, výsměch
- „byla jsem potrestaná já, ne pachatel“, klientka musela odejít z práce, další přestoupit na jinou školu

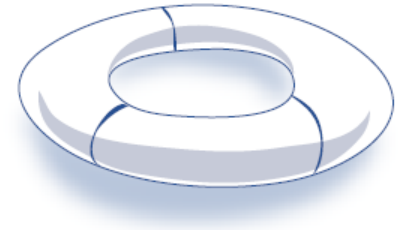
Reakce profesionálů

- Chování lékařů a zdravotnického personálu
- Necitlivé gynekologické vyšetření
- Chování policistů a jejich postoje „jednali se mnou, jako by mi nevěřili“
- Jednání cizinecké policie „zacházeli se mnou jako s vyvrhelem a ne jako s obětí“
- Chování obhájce obviněného (ponižování)
- Chování psychologa u soudně znaleckého šetření
- Kontakt s OČTŘ v cizí zemi

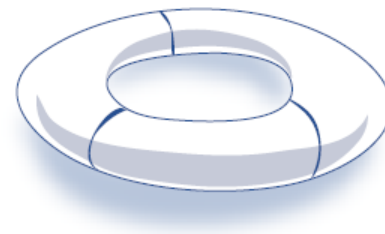

**BÍLÝ
KRUH
BEZPEČÍ**

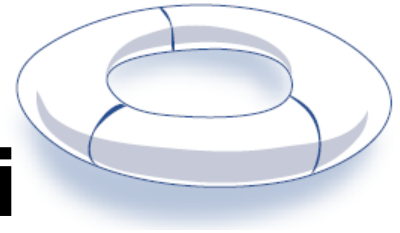
Doporučení pro kontakt s OTČ

Doporučení pro kontakt s OO

- Nedělejte, že se nic neděje. Ptejte se.
- Vyslechněte a naslouchejte.
- Věřte oběti.
- Poskytněte podporu a důvěru.
- Předejte kontakt na místa pomoci.
- Podpořte v řešení.
- Myslete na bezpečí osoby ohrožené i své.

Jak motivovat k vyhledání pomoci

- Poskytnout pohled zvenčí (toto již není O.K.)
- Vyjádřit zájem pomoci ale **NENUTIT !**
- Informovat o rizicích DN a obvyklém vývoji
- Nabídnout možnost odborné pomoci
  - Mají zkušenost s obdobnými případy
  - Znají způsoby řešení
  - Vyhledání pomoci nezavazuje k řešení
  - Pomoc může být anonymní